

مقدمه

پدافند در معنای لغوی مترادف با دفاع می باشد که خود نیز بر دو نوع است. دفاع عامل و دفاع غیرعامل.

دفاع عامل، مجموعه اقدامات نظامی نیروهای مسلح است که در زمان درگیری، به کمک جنگ افزارهای نظامی سبک و سنگین به مقابله با حملات دشمنان می پردازند.

در دفاع غیرعامل برخلاف دفاع عامل از جنگ افزارهای نظامی استفاده نمی شود. بلکه با بکارگیری یک سری اقدامات غیرمسلحانه، میزان آسیب پذیری کشور در مقابل حملات نظامی دشمنان کاهش داده می شود. در این نوع دفاع نقش اصلی را غیر نظامیان و در کنار آن ها نظامیان ایفا می کنند.

ابلاغ سیاست های کلی نظام

مقام معظم رهبری در تاریخ ۲۹ / ۱۱ / ۸۹ سیاست های کلان نظام در حوزه پدافند غیر عامل را ابلاغ کردند که راهنمای دستگاه های اجرایی، قانون گذار و نظارتی، خط مشی و جهت گیری نظام در این موضوع مهم باشد.

۱- تأکید بر پدافند غیرعامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می گردد.

۲- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرح های آمایش سرزمین و طرح های توسعه آینده کشور

باسمه تعالی

دانشگاه فرهنگیان

مدیریت امور پردیس های استانی یزد

امور فرهنگی و اجتماعی

مقام معظم رهبری (مدظله):

پدافند غیرعامل مثل مصونیت سازی بدن انسان است و از درون ما را مصون می کند.

پدافند غیر عامل

دانشگاه فرهنگیان

استان یزد

۳- طبقه بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و روزآمد کردن آن در صورت لزوم.

۴- تهیه و اجرای طرح های پدافند غیرعامل (با رعایت اصل هزینه - فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیرنظامی) موجود و در دست اجراء بر اساس اولویت بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار مورد نیاز.

۵- تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح های غیرمتعارف نظیر هسته ای، میکروبی و شیمیایی.

۶- دو یا چندمنظوره کردن تأسیسات و شبکه های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره گیری پدافندی از طرح های عمرانی و بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.

۷- فرهنگ سازی و آموزش عمومی در زمینه به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیردولتی، پیش بینی مواد درسی در سطوح مختلف آموزشی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل.

۸- رعایت طبقه بندی اطلاعات طرح های پدافند غیرعامل.

۹- ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این گونه تأسیسات از شهرها و پیش بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیساتی که وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم.

۱۰- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی.

۱۱- به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات نرم‌افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه های اطلاع‌رسانی، مخابراتی و رایانه‌ای.

۱۲- پیش‌بینی سازوکار لازم برای تهیه طرح‌های مشترک ایمن‌سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح‌ها و برنامه‌ها و مدیریت نهادهای مسئول، در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث غیرمترقبه در جهت هم‌افزایی و کاهش هزینه‌ها.

۱۳- ایجاد مرکزی برای تدوین طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین نامه های فنی پدافند غیرعامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

اهداف کلی در دفاع غیر عامل :

- ۱- سرمایه انسانی (حفظ جان انسانها، کاهش تلفات)
- ۲- سرمایه زیرساختی و فیزیکی (کاهش آسیب پذیری ، پایداری سازی در برابر تهدیدات)
- ۳- سرمایه سایبری(حفظ زیر ساخت ، تداوم کارکرد)

اهداف پدافند غیر عامل:

- ۱- ارتقاء بازدارندگی مؤثر و کسب امنیت پایدار در توسعه کشور در برابر تهدیدات.
- ۲- تولید علم و دانش، فرهنگ سازی و تبدیل آن به معارف و باور عمومی.
- ۳- ارتقاء دانش و نظام مدیریتی کارا و اثربخش خاص شرایط بحران.
- ۴- کاهش مجموعه آسیب پذیری‌های کشور و به حداقل رساندن تأثیر تهدیدات دشمن و افزایش هزینه تهاجم.

۵- تکمیل چرخه دفاعی کشور و تعامل مثبت با دفاع عامل و پدافند غیر عامل.

۶- دستیابی به زیرساخت‌های حیاتی امن و زیرساخت‌های حساس با حداقل آسیب پذیری در برابر تهدیدات.

۷- دستیابی به ساختار و عملیات تداوم خدمات ملی، استانی، شهری و دستگاهی و مدیریت صحنه بحرانی و دفاع غیرنظامی در شرایط بحران ناشی از جنگ.

۸- ارتقاء آستانه تحمل ملی در برابر تهدیدات و بالا بردن قابلیت بقاء و حفظ کشور در شرایط تهدید و بحران.

۹- ارتقاء بهره مندی از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های نیروهای داوطلب مردمی و بسیجی در همه حوزه‌ها و عرصه‌ها.

۱۰- دستیابی به پایداری امنیت کشور و ایمن سازی زیرساخت‌ها در برابر تهدیدات نرم با استفاده از رویکردهای پدافند غیرعامل نرم.

تهدیدات پیش رو :

* ممکن است به ذهن برسد که یک محیط دانشگاهی و شبانه روزی با چه نوع تهدیدهایی مواجه است ؟ ویژگی ها و جنس آن چیست و ابعاد آن کدام است ؟

* اکنون چهره تهدیدات تغییر کرده و حوزه های های دیگری از جمله حوزه فرهنگی را در بر گرفته که مقام معظم رهبری از آن به " تهاجم فرهنگی " تعبیر نمودند.

* در دوره ای که تهدیدات دشمن، اقتصاد کشور را نشانه گرفته لازم است در سال اقتصاد مقاومتی بیش از پیش به اهمیت مناسبات اقتصادی پردیس نیز توجه شود.

حوزه های پدافند غیر عامل در دانشگاه فرهنگیان

۱- حوزه جنگ نرم

۲- حوزه سایبری

۳- حوزه بهداشت و سلامت عمومی

۴- حوزه استحکامات و سازه های امن

۵- حوزه اقتصادی

برنامه های مدیریت امور پردیس های استان یزد

۱- برگزاری دوره و کارگاه آموزشی پدافند غیر عامل ویژه اساتید، کارکنان و دانشجومعلم

۲- فرهنگ سازی پدافند غیر عامل در پردیس ها به کمک انتشار بروشور، تراکت، تبلیغات محیطی و برگزاری مسابقه با مشارکت دانشجومعلم و تشکل های دانشجویی

۳- شناسایی چالش های موجود

۴- برنامه ریزی جهت رفع مشکلات

۵- پیش بینی و شناسایی مشکلات احتمالی

۵- آمادگی جهت بروز حوادث غیرمترقبه

" پدافند غیرعامل، کم هزینه ترین و

صلح آمیزترین روش دفاع است."